

KRABBen (BRACHYURA) IN BIJVANGSTEN VAN BELGISCHE VISSERS.

A. ANNYS

Bij het beschrijven van de diverse Stekelhuidigen die door onze vissers aangebracht werden (Annys, 1985) viel het mij ook op dat veel krabbesoorten die we zelden of nooit te zien krijgen regelmatig als bijvangst worden boven gehaald. De diversiteit van de soorten is zo groot dat ik het nodig vond om ook over deze "afval" (voor de vissers althans) een artikeltje te schrijven.

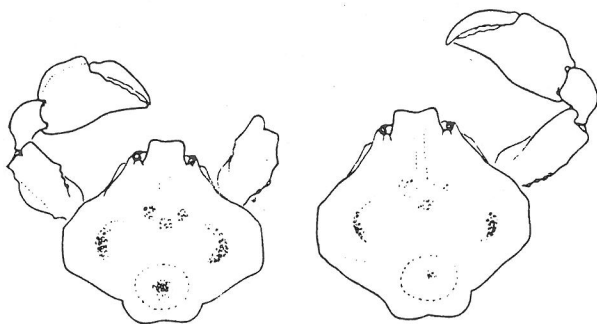
Krabben (Brachyura) hoef ik u niet voor te stellen. Ze zijn naast Mollusca en Corallia misschien wel de derde groep van dieren die vooral in de handel het meest tot de gewone mens spreken. Veel van deze dieren worden aan toeristen versjacherd tegen woekerprijzen om als souvenir ergens in een hoekje te belanden. Anderen zijn voor consumptie geschikt en zijn dan ook bij velen zeer gekend. De meeste krabben echter worden zelden of nooit opgemerkt. Het zijn daarom niet minder fraaie of interessante soorten. Het merendeel van de aangevoerde species kwam uit ongeveer dezelfde visgronden van de Stekelhuidigen (zie Annys, 1985, fig. 1 en begeleidende tekst). Ze zaten immers in dezelfde bijvangsten.

Leucosiidae :

Van deze familie werden twee soorten aangevoerd, nl. *Ebalia tumefacta* (Montagu) en *Ebalia granulosa*. Een derde soort *Ebalia tuberosa* (Pennant) is te zien in het Noordzeeaquarium te Oostende. *Ebalia*-soorten zijn kleine krabbetjes met een opvallende carapaxvorm. De twee soorten waarvan sprake werden beide gevonden in grof gruis, dat op aanvraag voor mij werd meegebracht.

Ebalia spec.

(uit R.Z. Alvarez, 1968)

Corystidae :

De Helmkrab *Corystes cassivelaunus* (Pennant) werd in grote hoeveelheden en regelmatig aangevoerd.

Portunidae :

Naast de Gewone zwemkrab *Liocarcinus holsatus* (Fabricius), die door garnaal- en kustvisserij dagelijks aangebracht kan worden en die ook bij kruiers en op het strand te vinden is, zijn volgende species aangevoerd : de Fluwelen zwemkrab *Liocarcinus puber* (L.), *Liocarcinus depurator* (L.), *Liocarcinus marmoreus* (Leach), *Macropipus tuberculatus* (Roux) (slechts 3 ex.). Het valt op dat een andere vertegenwoordiger van deze familie, de Breedpootkrab *Portumnus latipes* (Pennant) nog niet aangevoerd werd. De soort komt vóór onze kust echter wel voor (Rappé, 1981). Het zou dus voor de hand liggen dat garnaal- en kustvisserij deze dieren moeten vangen.

Atelecyclidae :

Massaal aangevoerd van alle visgronden was de soort *Atelecyclus rotundatus* (Olivier). Het krabbetje werd in allerlei kleurschakeringen aangetroffen.

Thiidae :

Door de kustvisserij werd *Thia scutellata* (Fabricius) regelmatig gevangen.

Canceridae :

De Noordzeekrab *Cancer pagurus* L., een consumptiesoort, mag in feite niet als bijvangst beschouwd worden, aangezien op deze krabben een gespecialiseerde visserij beoefend wordt (vooral in Engeland en Frankrijk komt dit veel voor). Voor de Belgische vissers echter is *C. pagurus* L. een renderende bijvangst.

Goneplacidae :

Een prachtige krabbesoort is wel *Goneplax rhomboides* (L.), die met zijn vierkante carapax en slanke poten een zeer elegante indruk geeft (om het eens in modetermen uit te drukken). Deze

soort werd in het voorjaar van 1985 massaal aangevoerd en werd nadien nog sporadisch opgemerkt in de verkregen vangsten.

Pinnotheridae :

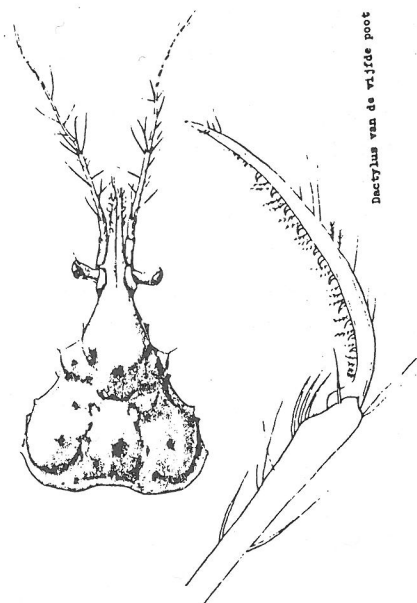
Het Erwttenkrabbetje *Pinnotheres pisum* (L.) werd verschillende malen opgemerkt. We verkregen ze door het bezinksel van de vaten, waarin de vangsten werden aangebracht, af te gieten en uit te zeven.

Geryonidae :

Eén enkele vondst van *Geryon tridens* (Krøyer) is mij bekend uit een vangst van het Skagerak uit juni 1985.

Majidae :

Hyas araneus (L.) en *Hyas coarctatus* Leach werden regelmatig aangevoerd, terwijl *Inachus dorsettensis* (Pennant) en *Inachus leptochirus* (Leach) minder frequent gevangen werden. Ook deze vier soorten werden in het voorjaar van 1985 meer opgemerkt in bijvangsten dan nadien. *Macropodia rostrata* (L.) en *Macropodia tenuirostris* (Leach) werden sporadisch aangebracht en dan nog meestal in erg bedenkelijke toestand. Het zijn immers wat de poten betreft zeer tere krabbetjes. *Pisa armata* (Latreille) werd tweemaal aangevoerd. Van deze soort, evenals van de vorige vermelde soorten zijn prachtige exemplaren te bewonderen in het Noordzeeaquarium te Oostende. *Maja squinado* (Herbst) tenslotte, is ook een soort die voor consumptie wordt gevangen. Ook hier geldt de opmerking als bij *Cancer pagurus* L..

Macropodia rostrata (L.)

Links : carapax.

Rechts : dactylus van de vijfde poot.

(uit R.Z. Alvarez, 1968)

tenslotte, is ook een soort die voor consumptie wordt gevangen. Ook hier geldt de opmerking als bij *Cancer pagurus* L..

Literatuur.

Anny's, A., 1985. Echinodermata in bijvangsten van Belgische vissers.- De Strandvlo 5(3) : 55-59.

Rappé, G., 1981. Hoe groot wordt de Breedpootkrab ?- De Strandvlo 1(2) : 41-46.

Guido Gezellestraat, 8
8400 Oostende

SCHELPGRUIS

36560

In de maand april van dit jaar waren opnieuw verbeteringswerken aan de gang op het Albertstrand te Knokke. Een reeks kleine zandopspuitingen werden uitgevoerd om het strand voor het komende toeristisch seizoen aantrekkelijker te maken. Zoals gewoonlijk bij opspuitingen het geval is, worden samen met het sediment ook massa's mollusken op het strand geworpen. Niet al te veel bedolven, lichte en goed drijvende exemplaren (horentjes of doubletten) worden, van zodra de opspuitingen beëindigd zijn, door de getijdenwerking uitgespoeld en in gruisbankjes afgezet. Toen ik op 29-IV-86 met name deze bankjes inspecteerde merkte ik meteen op dat het gruis uitermate rijk was. Een kwartiertje oppervlakkig zoeken leverde o.a. volgende soorten op : 2 doubletten Striarca lactea, 3 kleppen Abra prismatica, 1 klepje Tellimya ferruginosa, talrijke doubletten Spisula elliptica, 3 ex. Epitonium clathratulum clathratulum, talrijke ex. Hinia incrassata, 1 Alvania lactea, 1 Trivia spec., massaal Peringia en/of Hydrobia spec., Ik kon het dan ook niet nalaten om enkele dagen later naar dezelfde plek terug te keren om er een uitgebreid monster van het gruis te verzamelen.

Het uitzoeken van dat gruis zal uiteraard veel tijd in beslag nemen. Omdat ondergetekende daar niet al zijn beschikbare vrije tijd kan insteken wil ik bij deze een oproep doen aan de mensen die eventueel geïnteresseerd zijn om een portie schelpgruis uit te zoeken. Willen personen die interesse hebben mij dit laten weten (mondeling of per brief), dan bezorg ik hen zo snel mogelijk een staaltje plus de nodige uitleg over de eventueel te verwachten soorten. Mooie resultaten zijn gegarandeerd. Het spreekt vanzelf dat zij die gruis hebben uitgezocht ook de soorten zelf kunnen behouden. Wel ben ik geïnteresseerd in de lijst van species die je er uitgehaald hebt. Doen !

Emmanuel Dumoulin
De Wulk, 8
8390 Knokke-Heist